

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Polityka w regionie bałtyckim		8.0.12177	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Skandynawistyki i Fennistyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Kazimierz Musiał, profesor uczelni; dr hab. Maja Chacińska, profesor uczelni; dr Marta Grzechnik			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		7	
Wykład		Semestr 1:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin - przygotowanie prezentacji;	
Liczba godzin		30 godzin - czytanie tekstów źródłowych;	
Wykład: 30 godz.		40 godzin - przygotowanie dziennika uczenia się;	
		45 godzin - przygotowanie do egzaminu i egzamin.	
		Razem: 175 godzin = 7 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- angielski	
		- polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		Sposób zaliczenia	
- Wykład konwersatoryjny		- Zaliczenie (zał)	
- Wykład z prezentacją multimedialną		- Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		- egzamin ustny	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji (ustnie) / analiza studium przypadku i prezentacja multimedialna – jeden raz w semestrze; prowadzenie dziennika uczenia się (learning diary)	
		Podstawowe kryteria oceny	
		• przygotowanie raz w semestrze (w grupie) projektu lub ustnej prezentacji na potrzebę udziału w dyskusji w ramach wykładu konwersatoryjnego – 20%	
		• przedstawienie do wglądu i weryfikacji systematycznie wypełnianego dziennika uczenia się (learning diary), uwzględniającego streszczenie głównych wątków tematycznych poruszanych na zajęciach, uwagi krytyczne studenta co do omawianej tematyki i procesu uczenia się, wykorzystane źródła i pomoce pozwalające aktywnie uczestniczyć w zajęciach – 40%	
		• egzamin ustny obejmujący tematykę zajęć i obowiązkową literaturę przedmiotu – 40%	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	dyskusja podczas zajęć	dziennik uczenia się	prezentacja multimedialna	egzamin
Wiedza				
K_W07	+	+		+
K_W11	+	+		+
Umiejętności				
K_U01	+	+	+	+
K_U02	+	+	+	+
K_U09	+	+	+	+
K_U11	+	+	+	+
Kompetencje społeczne				
K_K06	+	+	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Dobra znajomość języka angielskiego lub niemieckiego na potrzeby lektury literatury przedmiotu.

Cele kształcenia

Celem głównym przedmiotu jest zaznajomienie studentów z kluczowymi kwestiami rozwoju społecznego i politycznego regionu Morza Bałtyckiego po roku 1989 w kontekście integracji regionalnej i europejskiej. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację trzech celów szczegółowych:

- ukazanie teoretycznych aspektów integracji europejskiej i regionalnej oraz możliwości ich zastosowania do studiów regionu bałtyckiego,
- studia przypadku dla poszczególnych krajów regionu mające na celu zrozumienie intencji i interesów poszczególnych aktorów regionalnych,
- przestudiowanie procesów instytucjonalizacji współpracy regionalnej w wymiarze historycznym i prawnym.

Treści programowe

Główne teorie i podejścia badawcze w studiach integracji regionalnej. Nowy Regionalizm – od idei do praktyki. 1985-91: Koniec podziału regionu bałtyckiego? Oryginalne plany współpracy regionalnej w obszarze Morza Bałtyckiego – Idee i instytucje. Państwa Nordyckie i rekonstrukcja regionu bałtyckiego po zimnej wojnie. Wymiar Północy i Wspólnota Bezpieczeństwa w regionie bałtyckim. Wpływy państw nordyckich w Państwach Bałtyckich. Państwa Bałtyckie: porównanie międzywojennych i pozimnowojennych struktur i strategii integracyjnych. Państwa Bałtyckie i integracja regionu Morza Bałtyckiego w Unii Europejskiej. Polityka bałtycka Niemiec – studium przypadku Nordstream. Polska w integracji bałtyckiej. Strategia Rosji wobec regionu Morza Bałtyckiego. Alternatywne sposoby studiowania regionalizmu bałtyckiego.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu). Obowiązują wskazane przez prowadzącego fragmenty:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć (prowadzący każdorazowo ustala listę lektur)

- Andžāns, Māris; Bruģe Ilvija (2017): Security in the Baltic Sea Region - realities-and-prospects. Riga: Latvian Institute of International Affairs
- Archer, Clive (1999): Nordic Swans and Baltic Cygnets, Cooperation and Conflict 34(1), 47-71.
- Arter, David (2000): Small State Influence within the EU: The Case of Finland's 'Northern Dimension Initiative', Journal of Common Market Studies, 38, iss. 5, 677-97.
- Auers, Daunis (2015): Comparative Politics and Government of the Baltic States. Estonia, Latvia and Lithuania in the 21st Century. Palgrave Macmillan.
- Bergman, Annika (2006): Adjacent Internationalism: The Concept Of Solidarity And Post-Cold War Nordic-Baltic Relations, Cooperation And Conflict, 41, No. 1, 73-97.
- Cichoński, Marek A.; Osica, Olaf (2009): Konsolidacja czy dezintegracja? Bezpieczeństwo w subregionie Morza Bałtyckiego-go, Nowa Europa - Przegląd Natoliński. Numer Specjalny 2009.
- Ekengren, M. (2018): A return to geopolitics? The future of the security community in the Baltic Sea Region, Global Affairs, 4:4-5, 503-519.
- Etzold, Tobias (2017): Structures and Modes of Regional Cooperation, [w:] The Baltic Sea Region: A Comprehensive Guide. History, Politics, Culture and Economy of a European Role Model. Berlin: Wissenschafts-Verlag, 169-203.
- Gemziak, Łukasz (2008): Obwód Kaliningradzki — rosyjska enklawa wewnątrz Unii Europejskiej, Dialogi Polityczne, 10/2008, 341-353.
- Gänzle, S. and Kern, K. (2016), The European Union Strategy for the Baltic Sea Region, in Gänzle, S. and Kern, K., (eds) A 'Macro-regional' Europe in the Making. Theoretical Approaches and Empirical Evidence. Basingstoke: Palgrave, 123-144.
- Hassler, Björn (Mar 2002): Foreign Assistance as a Policy Instrument: Swedish Environmental Support to the Baltic States, 1991-96, Cooperation and Conflict, 37, 25 - 45
- HJORTH, Roni (1994): Baltic Sea Environmental Cooperation: The Role of Epistemic Communities and the Politics of Regime Change, Cooperation and Conflict 29 (1), 11-31.

- Lubelski, Jakub (2010): Związek Bałtycki i Trzecia Europa. Koncepcje reorganizacji Europy Środkowej w polityce zagranicznej II Rzeczypospolitej, Nowa Europa, 1 (9) / 2010, 183-217.
- Makarychev, Andrey & Sergunin, Alexander (2017) Russia's role in regional cooperation and the EU Strategy for the Baltic Sea Region (EUSBSR), Journal of Baltic Studies, 48:4, 465-479
- Mazur-Barańska, Agnieszka (2002): Wymiar północny Unii Europejskiej. Sprawy Międzynarodowe Nr 2/2000.
- Morgenthau, Hans J. (2018): Polityka między narodami, w: Stosunki międzynarodowe. Antologia tekstów źródłowych, Warszawa, 39-51.
- Mouritzen, Hans (2001): Security Communities in the Baltic Sea Region: Real and Imagined. Security Dialogue, 32 (3), 297-310.
- Musiał, Kazimierz (2009): Reconstructing Nordic Significance in Europe on the Threshold of the 21st Century, Scandinavian Journal of History, 34 (3), 286–306.
- NEUMANN, IVER B. (2016), Russia's Europe, 1991–2016: inferiority to superiority, International Affairs 92: 6, 1381–1399
- Ognik, Halina; Roman Popiński (1992): Instytucjonalizacja współpracy w regionie Europy Bałtyckiej – stan i perspektywy, [w:] Europa Bałtycka. Warszawa: Uniwersytet Warszawski [= Studia Regionalne i Lokalne 6 (39)], 65–82.
- Nekrašas, Evaldas (2000): Is Lithuania a Northern or Central European Country? [w:] Lithuanian Political Science Year-book 1999, 163-181.
- Rossa-Kilian, Donata (2008): Struktura Etniczno-Kulturowa Regionu Morza Bałtyckiego, Zeszyty Naukowe Akademii Marynarki Wojennej, Rok XLIX Nr 1 (172), 161-174.
- Schmitt-Egner, Peter (2002): The Concept Of 'Region': Theoretical And Methodological Notes On Its Reconstruction, Journal of European Integration, (24) 3, 179-200.
- Stråth, Bo (2000): The Baltic as Image and Illusion: The Construction of a Region between Europe and the Nation, [w:] Memory and Myth in the Construction of Community. Historical Patterns in Europe and Beyond. Bruxelles et al: Peter Lang, 199-214.
- ŚMIGERSKA-BELCZAK, IWONA (2014): Instytucjonalizacja Stosunków Międzynarodowych w Regionie Morza Bałtyckiego. Toruń: Wydawnictwo MADO.
- Tiilikainen, Teija (2006): Finland — An EU Member with a Small State Identity, Journal of European Integration, 28 (1), 73 – 87.
- Vareikis, Egidijus; Zygelyte, Jurate (1998): The Eastern Baltic Subregion: Conflict and Cooperation, Lithuanian Foreign Policy Review 2, 1-14.
- Wæver, Ole (1992): Nordic Nostalgia: Northern Europe after the Cold War. International Affairs, 68, 77-102.
- Zawilska-Florczuk, Marta (2012): Strategia Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego w perspektywie Niemiec, Komentarze OSW, numer 69, 10.01.2012.
- Żurawski vel Grajewski, Przemysław (2011): Strategia Federacji Rosyjskiej wobec państw basenu Morza Bałtyckiego. Analizy natolińskie 4/2011.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

- Hettne, Björn (1999): Globalization and the New Regionalism: The Second Great Transformation. [w:] Björn Hettne et al (eds.): Globalization and the New Regionalism. London: MacMillan Press, 1-24
- Jurkynas, Mindaugas (2007): How deep is your love?: the Baltic brotherhood re-examined. Vilnius: Institute of International Relations and Political Science, Vilnius University.
- Lehti, Marko (1999): Sovereignty Redefined: Baltic Cooperation and the Limits of National Self-determination, [w:] Cooperation and Conflict, 34(4), 413-43.
- Libura, Hanna (1992): Europa Bałtycka wczoraj i dziś, In: Europa Bałtycka. Warszawa: Uniwersytet Warszawski [= Studia Regionalne i Lokalne 6 (39)] pp.13–23.
- Molis, Arunas (2009): Baltic Military Cooperation: Past, Present and the Future, Lithuanian Foreign Policy Review 22, 28-47.
- Smith, David J. (2008): The end of the 'Baltic question'? The Baltic states, Russia and the West in the post-Cold War era. [w:] Hiden, John; Made, Vahur; Smith, David J. (red.)(2008): The Baltic Question during the Cold War. Oxon: Routledge, 189-203.
- Tassinari, Fabrizio (2005) The European sea: Lessons from the Baltic Sea region for security and cooperation in the European neighborhood, Journal of Baltic Studies, 36: 4, 387 — 407.
- Wæver, Ole (1992): From Nordism to Baltism, [w:] Sverre Jervell et al (eds.): The Baltic Sea Area. A Region in the Making, 26-38.
- Williams, Leena-Kaarina (2005): Post-modern and intergovernmental paradigms of Baltic Sea co-operation between 1988 and 1992. The genesis of the Council of the Baltic Sea States (CBSS) as a historical case study. NORDEUROPAforum 1/2005, 3-20.

B. Literatura uzupełniająca

- Hiden, John; Made, Vahur; Smith, David J. (red.)(2008): The Baltic Question during the Cold War. Oxon: Routledge.
- Mouritzen, Hans (1995): The Nordic Model as a Foreign Policy Instrument: Its Rise and Fall, Journal of Peace Research, 32 (1), 9-21.
- Oldberg, Ingmar (2003): Russia's Baltic Regions Between Moscow and the West: The Roots of Regionalism, [w:] Knudsen, Olav F.: Cooperation or competition?: a juxtaposition of research problems regarding security in the Baltic Sea Region, Huddinge: Södertörns högskola, Research reports, 44-64.
- Tassinari, Fabrizio (2004): Mare Europaeum: Baltic Sea Region Security and Cooperation from post-Wall to post-Enlargement Europe. Copenhagen: Political Studies Press.
- Williams, Leena-Kaarina (2007): Zur Konstruktion einer Region: Die Entstehung der Ostseekooperation zwischen 1988 und 1992. Berlin: BWV.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W07, K_W11 K_U01, K_U02, K_U09, K_U11 K_K06	K_W07, K_W11 Dzięki aktywnemu udziałowi w zajęciach i prowadzeniu dziennika uczenia się student: • zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady integracji europejskiej i regionalnej ze szczególnym uwzględnieniem krajów nordyckich (K_W07), • ma pogłębioną wiedzę o geograficznym i etnicznym zróżnicowaniu obszaru

Europy Północnej w powiązaniu z polityką w regionie bałtyckim (K_W11).

Umiejętności

K_U01, K_U02, K_U09, K_U11

Student:

- posługując się językiem polskim, angielskim oraz jednym z języków nordyckimi, potrafi przeprowadzić studia przypadku dla poszczególnych krajów regionu mające na celu zrozumienie intencji i interesów poszczególnych aktorów regionalnych (K_U01),
- potrafi wykonać studium procesów instytucjonalizacji współpracy regionalnej w wymiarze historycznym i prawnym (K_U02),
- potrafi przygotować prezentację multimedialną w języku polskim lub w jednym z języków nordyckich (K_U09),
- potrafi dyskutować i prezentować w grupie swój punkt widzenia, również z wykorzystaniem języka angielskiego lub języków skandynawskich (K_U11).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K06

Student:

- jest gotów do popularyzowania modelu skandynawskiego pluralizmu i tolerancji wobec wielokulturowości (K_K06).

Kontakt

kaizmierz.musial@ug.edu.pl